

LÁSKA A POPEL

**PETR
URBÁNEK**

Slovo autora

Se zájmem a trochou zahořklosti sleduji údivné pohledy kolegů, kteří nedůvěřivě kroutí hlavou nad tím, že se chce z profese mluvčího zvítat vloudit na literární Parnas. Ba co více: nevrhá se na bajky a lákavých obrazů létavců, plazů nebo zběsilých kopytníků či hrdých koček o hmotnosti nad sto kilogramů užívá jen velmi sporadicky. Nehlasně jim za bezesných dnů odpovídám, a to jen tehdy, chrání-li mne sympatie černého Cata, který má pro lidská soužení ve své jaguáří duši dostatek porozumění. Popravdě řečeno, mého šelmího přítele moje starosti vůbec nezajímají a spokojeně přede jen proto, že za to dostane svoji oblíbenou makrelu. Nicméně i tak jsem mu nesmírně vděčný, neboť na rozdíl od spřátelených duší stejného druhu mi neradí, jak mám problémy s pohrdavými úšklebky mnou oslovených dam a paní, řešit. Mám sice dojem, že i v době kdy verši přesypávanými z duše špiním do té doby neposkvvrněnou obrazovku služebního počítače mi Cato drápe v hlubinách svědomí, ale to je jen dojem. Černým kočkám jsme stejně cizí jako naše nepřítel výrazná pachová stopa a neschopnost uhájit si vlastní teritorium.

A o tom to vše, co následuje, vlastně je.

Petr Urbánek

L Á S K A
P O A
 P E L

Motto:

Smutek bez slz

Vyhřezla slova pochyb.
Prameny smutku
rosí rozpraskané rty.
S úsměvem tuláka
vyřknul jsi nad láskou
o níž ses nechtěl dělit
své neupřímné ne.
Tvář bez slz, křeči
nové jitro vítá
duše však sudbu nepřijala.
Zmatené nitro krvácí.

Zhřešení

Zrcadlo mámení,
v němž zhlížela se
každá vráska, jichž málo
k přebujelé šedi bylo,
výbojem náhle zavýsklo
a sekundami smutku
vyděšené
jak trny, kterým květy vzali,
popraskalo.
Střepy z něj na koberci
ve skřeta zlostného
formují svoje lomy.
Benátských mistrů
nedostižné dílo se
v rámu prolhaného bytí
ve jménu skutečnosti
objevilo.
Tvář bez úsměvu,
jak mléko,
které neuhlídals,

škraloupem staroby
jak oprýskaný mramor
zvrásněná je.
Nicotnosti škleb a
mikrolebka dinosaura.
Bláznovské přání
vznést se nad vodopády
jarního tání.
Křídla bez perutí.
Labutí píseň.
Želví k oblakům vzlet.
Vzpomínky žasnou nad tím,
o čem že jeden z tisíců
kašparů
po desítky let blábolivě snil.
Ač múza, co je prý
neúplatná,
nevzhlednou kopii lidství
nikdy nezlíbala,
však přec skřet o věčnosti
snil.

O citu, který nepelichá,
v nevěře věrnost slibuje,
obelhán poutem okamžiku,
jízlivým leskem chvíle
zmámen
věří, že na okamžik svázán
bude
s Kybele Rheiou, Gaiou,
s bohyní bolestně vysněnou
smrtícím objetím.
Do Hádu nirvánou,
jak kočka za dogou,
zbavený vůle poputuje.
Však přesto, láska prokletá,
požehnána buď,
byť havran moralista
potěšen utrpením vesele
kráká své umrlčí blues.
Víno už doteklo.
Sud nevydal už ani kapku.
Té, s níž ses miloval

v zajetí zrádných číší,
noc střízlivění v duši
zlovlně našeptala,
jak vlastně jste si cizí.
Talíře rozbité a
džbány s urvanými uchy.
Co zbylo z podvečera,
v němž rodily se hvězdy.
Přiznej, že nic než pouhý
stud
a nepříjemná kocovina citu.
To popraskaná hráz
pomatených slov
stavení smetla blouznivcům.
Tuláku nezbývá, než
z hořícího chrámu utrpení
zachránit ohněm nedotčený
práh.
Co duši, kdysi
jako lotos rozevřené,
drcené hložíím sekund zbylo.

Nevěří v nic než v rychlý
konec
a žebra v naději
že prach, jenž po hmotě
snad ještě živé zbude,
milosrdné ruce
té, která vzpomene si,
po cestách, jimiž kdysi
chodil,
alespoň se zdáním nostalgie
v úrodnou prst' zas rozsejí.
Snad ta, již marně hledal
ve chvíli poslední,
bosá se vydá na louky
vzpomínání.
Jediné zrnko uhelnaté
hmoty,
které z tuláka, co miloval, ji
zbylo,
chodidlo políbí jí a
duše jeho najde

laskavé slitování.
Z práhu, jež řeka vyplavila,
pak modrá duše vyroste.
Tuláci lásek pošetilých.
Hledejte, neproste.
Oblak si také bezostyšně
z duhy, jež smlouvou mezi
Pánem
a lidmi je,
nezbedně z barevnice
ukrajuje.
Sen pokračuje dál.
Z not, které pitvorný klaun
do přehradních hrází srdcí
vytepal,
krůpěje zeleň polí rosí.
Vnořený v zrnka písku
ve stínu třetihorních lastur
bortících věčnost pyramidy
dusotem koní vozů
bojových,

ač vzývá pokoru,
žalm tulák zpívá
o nenávisti.
Žárlivost láme vaz.
Spřežením tlejí opratě,
třmeny trouchnivějí.
Samotář jezdec
vzpourou okován
vykřičet jediné chce:
Konec, konec, konec.
Jehlanů kabátec
za své už dávno vzal,
tak mnoho hřešil však,
že černí plouží se
na bílé kostře koně
a smrti hnusí se,
Tak životem jej
osud licoměrný trápí dál.
Bezpečné přístaviště.
Klid vrásek poznání i
skalky s bílou peřinou

i otazníky v očích psích.
Noc plná nevyřčených přání
den skryla deštníkem
své černé nahoty.
Proč žádat ticho o ozvěnu.
Proč vzlykat, když
přepychem ti slza je
a krůpěj rosy beze třpytu
kosmu
sny plné nesplněných lásek
jak laser vrásky nadbytečné
kosí.
Poslední kapka
hrdlem protéká.
Sklenice prázdná
a žízeň k nezhašení.
Ač ránu v duši
stokrát lásky jiné vyspravily,
zůstává duše nezhojená.
Odplata za jiné,
jimž s ránem ani sbohem

nedal jsi.
Horoskop prostě nelhal.
Sněženka v bílém závoji
ti duši rozdírá.
Odpuštění a pokání, řveš,
byť stařecký žal hlas ti
odloudil.
To uragán pomstychtivý
ve snech, kterými věčnost
pimprlat živých pohyb řídí,
zůstává.
Ty pláčeš, však duše dna už
nikdy nedohlédneš.
Pokorně čekáš.
Konečně umíráček zvoní.
Klín plný požehnání
šťěstěna uzavřela.
A tvoje vklady vybírají jiní.
Hvězd uragán a píseň
samotáře.
Spřežení chmur už kočár

věčný
vleče holinou.
Poslední z posledních.
Noc návnadě
vyrvala světél vlasec
a vylidnila náměstí.
Čekání na červánky či dupot
kosů
i závrať srdcí nebo
pohlazení.
Už marně hledáš slova.
Ba ani slovník pěvců lásky
tvé duši tápající neporadí.
Čekání, čekání, čekání.
V dlani už tulák svírá
poslední zbytek mechu,
co na planetě zmaru zbyl.
Zas jedna štace ve Vesmíru
ztratila půvab bytí.
Však další slunce kosmu
lákají poutníka svým

nepoznaným.
Pes teskně vyje a tulák zpívá
s ním.
Před cestou do neznáma
věští si z ohmataných karet,
zda hmota, která trápí jeho
duši,
je opravdu tou poslední.

Epilog

Trylkoval oškubaný kanár,
Zob do krmítka stáří
s grácií usypává ruka
bohyně.

Však pomatený pěvec
pochopil,
že v pokoji té zlatovlasé
krásky
těch klecí, v nichž jsou
mnohem mladší ptáci, více
než stovka je.

Zesmutněl. Dvířka otevřel,
a protože už létat zapomněl,
jak chromec, jemuž berly
potrhlicí vzali, odešel.

Zakmitne paprsek
v podivné esenci,
co zrodila se
v tyglíku alchymistů
dávných dnů.
Řeky se také rodí
z náhody a sen je
z dílny zítřků.
Zrozená z přání jsi
jak z bystřin píseň hor,
jsi vichrem rvoucím
kmeny sukovitých strážců lesů.
Jsi potravou, jež duši
touhou sytí,
jsi prachem z hvězd,
jenž nikdy nepadne, však
stříbrem zdání nekonečna
bláhovce oslňuje.
Jsi klínem zrození i lásky,
jsi tím, čím jsi, a to je víc než

v kostky s osudem si hrát
o sekundy zmarněného bytí.
I v močálech, kam tělo,
zbytečný prach,
vířivým větru šklebem mizí,
věky vzlykají,
tam láska rodí se a také,
v nenasytném jícnu
nepravých žádostivců umírá.
Neznámá řeč,
v níž neurony ohloupených
mozků
sytí chemické spletence otázek.
Mravnosti smyšlená
láska jen jedna je.
Tak jako ňadry, lůnem
vzývá pobloudilé nenasyty,
každá, ač mnohá,
přesto stále jedna žena,
pokoro, proto buď mi ukradena.
Křížový kluk ve věštírně osudu

stejně vždy prohraje,
srdcoví králové a dámy
s kosočtverci,
smyslň mariáš bytí
není pro zamilované.
Přesto se cherubínek, ač
s křídly citem spálenými,
pro lásku trpící
vrací vždy do ráje.
Paprsky bílé dní
z noci zas servaly
majestát tajemství.
V labyrint rozverný
býk rohem kamenným
usilovně buší.
Krev crčí v obětní čas historie,
nemravná půda chlemtá
duše do podsvětí přízně.
Pářící vědmy se
rozkoší zalykají.
Noc divých skřetů.

Polibky divoženek,
jež rty ti rozdírají
v čase kdy doma spí na pryčně
bohatost ducha, tvoje svědomí.
Odpuštění.
S jítrem už zemřel chlípny sen,
lásko, má paní, vrať se mi.

Pošetilosti

Lastura stínů.
Perleť samoty.
Černá perla děsu.
Oprátka setkaná
z půvabů nevyřčených hříchů
vaz láme a krásu chvílí
v zapomnění noří.
Třináctá komnata.
Karafa mrtvé vody.
Kolibřík smutné lásky
z kalichu jiných květů
nektar okamžiku pije.
Blouznění pošetilých.
Přadeno nevyřčených snů.
Mrtvých poezie.

Zatmění

Vřal Měsíc Slunci políček.
Hvězdy mu aplaudují.
Střepina kosmu
písečné zrnko v olbřímím
mihotání galaxií,
planeta modrá
barvy své smáčela
v nekonečnu černě
podobna žebráku,
nahotu děsu skryla
v bezedné kosmu sluji.
Dětinskost malosti
vpletla svůj žhnoucí cop
v ryšavou hřívu
Héliových koní.
Srp neřal světlo oblohy.
Vody se nerozlily.
Stín vrátil věcem řád.

Vdechnutí

Do dlaní vdechnu ti
soumrak, který nám
z hvězd nitě stříbrné,
co černě noci prosvětlují,
k milování nabízejí.
Stesk pozdních podzimů,
ač barev tepla plných,
však přesto mrazivých,
zornice minulého jasnější
tisíců sluncí galaxií
v nás vášeň vtaví.
Kontury rozběsněných těl
teď s horizontem splývají.
Architekt nebes snad dá duším,
byť neovládly lačnost hmoty
pro cit, jímž růže v mrazu kvetou,
i přes erupci vášně
své shovívavé spasení.
Do dlaní vdechnu ti
pokoru svítání.

Šelma a člověk.
Zrezivělá mříž
a věčný otazník.
Kde svoboda,
kde vězení?
V kolika kobkách
plných nenažraných krys
už zrodila se vize,
jež naplnila nůši
obyčejných přání.
Stalagmit, stalaktit
a hráz tvořící stalagnát.
Zablesklo slunce se
v rosy kapce.
V podzemí foton
hníst začal bílý mech.
Dráp spáru nenávratna
ze zbytků schrány
vklepává už v mléko galaxií
zjizvený, škobrtavý dech.
Poslední jiskření

otylých neuronů
a duše tká gobelín zapomnění
vysoko v oblacích.

Tulák klaun

Hladový víchr pískotu,
smrtný vzdech
posledních sekund
bytí korunou slávy vzplál.
Tuláku klaunovi
z lysiny poslední
pápěří kořenů,
kterým po léta
maněž smýčil,
čas krutý vytrhal.
Skanula jedna slza.
Ochablé dlaně šaška
vzporně zatleskaly.
Cerberus zaštěkal.

Podivná

Noc, která otěhotní
neklidným spánkem
hladiny ztichlé,
jež po hektické bouři
v cop nadějí ze zbytků lan,
kterými koráby se pyšní,
komické obrazce
o lidské zbytečnosti
marnotratně splétá,
pak zvoncem utonulých
posledním vzlykem
beznadějí prázdna koří se.
Polární záře s rovníkem
o místo v mysli rve se.
Kat, kterému čas se
nekonečně vleče,
na počest oranžových koní
poslední z nočních můr
rafiemi rána s'al.
Lehce pak nad horizont

křídly kovovými vzlétne
domýšlivý lidský roj.
Co všechno nevyfkneš,
bys pulsující bolest zmátl,
když ducha chudost
v poháry nesmyslna
jed ješitnosti ti vlila,
aby tvé uražené pýše
jízlivě dala mat.
Koně už s jitem
kopyty klopýtavou žlutí
sítnice vypalují,
a girlandy snů tak mění
v bezcenný prach.
Duše se noří v schrány bytí
a ztěžklá zívající těla
už opět po hladinách
zešedlých průměrností plují.
Den jako každý jiný
pozvolna spřádá
na kolovratu dění
šedě obyčejný čas.

Písek

Čas teplých barev
spadaného listí
déšť s vichrem
odvál v přítmí krbů.
Jen vroucí písek,
co duny vrtošivé
zaklely v přeje
bludných kruhů,
poutníku zázrak
rozdychtěných klínů léta
vracejí.

Hedvábná mušle
plná slaných not
o ňadrech mnohých
bronzem znamenáných
podzimní plískanici
v karavan rytmu
o okrech pláží zpívá.
Klepsydra těžkých mraků
hodiny zamlžené

lenivě odměřuje,
zavátá láska však
v třpytivé perleti nekončí,
stejně jak rosy kapka
vždy jiná je, však věčná.
Mne, lásko, chamsin neodvane.

Paprsek

Noc obklopila stěny.
Spánek už bdění láme vaz.
Stříbrná nit s'ala
puls levé hemisféry.
Lavina času vnořila cepín
v ledovec vzpomínání.
Utichl tikot hodin,
vteřiny ale dosud žijí.
Oči jsou prázdné,
stejně jak vyblouzněný mrak.
Cítím, jak naposled mi
čtyřspřeží otrávených koní
nad tělem, co už nepatří mi,
kopyty o smaragdy
lásek dávných
za úplatu zvoní.

Konec i začátek

V mixéru času strádání
z věnců vír nedočkavý
sekundy prázdňem plní.
Ozvěna burácí rozloučení.
Vrátím se za sto
a možná také za tisíce let.
Blankytný tunel náruč otevírá.
Zní hořem bičované hrany.
Na konci modra oslňuje
světlo vzkříšení.

Slunce bláznů

Stín ranní polotmy,
zachumlán v oblaka,
paprsek ze žluti
z obzoru vymazal.
Z kaluží odtál led.
Bystřina plní
oblázky vzpomínek –
dychtivé kapsy jara.
Krunýře chladu
v ladných křivek dívek
už teplý vánek svál.
Záplava žlutí květů
slunci konkuruje
a vzpomínání ujařmilo čas.
Starcům se vousy vpletly
do narcisů a jejich šed'
začala vzpurně plát.
Kol boků, ňader hrotů
duha svou bránu rozepjala.
Čas zmatků, v němž

slunce bláznů rodí se,
opilá vesna vyzpívala.

Křižovatka zbytečnosti

Z katedrál vzpomínek
poslední fiála,
nesena časem neúnavným,
opilý bytím co čmelák
se v propast zapomnění snáší.
Prostor, kterému nezbylo,
než aby před zlobou
dnes sklonil se,
ztrácí své rozměry
a v sekundách nám
ve Vesmír odtéká.
Poslední tóny pokořených zvonů.
Spálená země.
Smrti únava.
Kočáry s erby stavitelů
dávno už shnily v prach.
V hutích je prázdno.
Myšlenky odplouvají
v bárkách s prorvanými dny
do neskutečna; však

jediný oheň, který ještě
v moři obyčnlosti plane,
hoří snad ještě v nás.
Poslední z posledních,
jimž kalendáře dosud
mosty z času klenou,
tuláci, jimž zbytečnost
se stala výzvou.
V tyglících srdcí
duším pokořeným
ozdravné býlí klauni vaří
na popravišti omylů.
Pustina nitra.
Štěpení neuronů.
A přesto, paní má,
práh dosud neshnil.

Mlha ve vlasech

Zářivou žluť,
kterou že slunce ráno
omítky oprýskané
zlatými štíty zdobí,
podivné šmouhy
spletené ze změti kontur
z palety vymazaly.
Bušení sýců
v kovadliny černých,
nevidomých stínů
se ztrácí ve vteřinách
konců i začátků
vtepaných v monstra
hmoty, z nichž zbyly
pouze vybělené kostry
naivních radostí.
Vyprahlý písek
v nekonečnu pouště.
Žalm v růži skrytý
v duny pošetilé

nenávist spěšně noří.
Čas zázraků.
Noc sněhobílá.
Pohřeb se nekoná.
S květem, co krví hýčkán
oranží opět plane,
k tobě se vracím,
má neznámá.

Kdy slova nestačí

Zablyští horský křišťál
na křížovatce antracitu tmy.
Bázliví démoni
zamlklé šedi,
strážci samoty.
Démanty hvězd
čern noci drtí
v kosmický prach.
Ozvěny nadějí
v prázdnotu zabuší,
tichnou a mizí.
Ledovec zmatenosti.
Štace bez publika.
Volání neskutečna.
Změť tónů falešných,
jež bombardují duši,
přesto však stačí říci:
S tebou se přestanu bát tmy.

Opilé náměstí

Po hvězdách šlapu,
však voda z kašny
v mlhovinu dlažby,
jež nad hlavou se klene,
odmítá odtékat.
Šlápoty hladí střechy.
Pode mnou bloudí
komet zasmušilých
bezprizorný mrak.
Cinkavci z planet,
kosmické káně
před letem střemhlavým.

Oranžový čas

Korály ze žhoucích fotonů,
kterými paraboly ňader oblých
vítání jara oranží vyztužují,
slunce nám vřalo v řeky jasu,
jež šed', co vládla kostrám
spících stromů, v dávnotu
odplavují.

Vlas černí nasvícenou
jitřním žárem

v kontury křivek plných
toužící křídla vzpoury času
blankytným peřím něhy
zas vlídně vkládá v klín.

Plavíš se v moři snů.

Venuším boky osaháváš,
nechceš být přece
ve víru zběsilého tance lásky
tím posledním.

Korály ze žhnoucích fotonů
noc opět v závoj černý halí,

v bordelech paběrkují,
kteří se lásky nedočkali.
Výsměšně zvoní,
zeď vzpoury malosti
vířící galaxie drtí.
Chodidly leštím cesty
a všechno je mi cizí.
Chtěl bych domů.

Poselství ze středu planoucí hvězdy

V žulový náhrdelník,
do něhož luna vděčná
s úsvitem žlutí jitra
střet duší rydlem vt'ala,
přísahu vepsal
a z krychlí dokonalých hran
ozdoben věčnou úhelnicí
pokorně stavět začal,
jak zedník kořící se lidství,
gejzíru lásky své,
jíž věrnost vkoval
ve vlastní ozev,
jen jí důstojný chrám.

Naplnění

Z průsvitu vloček,
v čase, kdy kýlům
vraků spících lodí
nedají vrásky moří
ni na z korálů ložích spát,
milenska věnce splétá.
Milenec tká pak
z omamných kvítků,
půvabně obyčejných,
pro dva, kteří se
žářem tisícovým zpili,
slavnostní šat.
Ráno již prodralo se
ze šedi oblaků
a místo zvonů
noty začali číst ptáci.
Klepsydra odkrajuje
bázlivým spřežením
zbytečnost pláství času.
Den svlékl obyčejnost,

architekt nekonečna
poledne oděl v duhu.
Oblázky v bystřině.
Nekončící proud.
Kámen a věků tok.
Kružidlo vepsalo
v duše i do hmoty
zlatými symboly
společnou cestu
od dneška v nekonečno.
V žulový náhrdelník,
kterému duha vděčná
do duší rydly soutok vřála,
přísahu vepsali jsme
a z krychlí dokonalých hran
zdobeni věčnou úhelnicí
pokorně stavět začali
společné lásce důstojný chrám.

Nekonečná

Ve vichru vánice
blesk nehřmotný
v stvol růže plané udeřil,
z mrazu pak,
podoben rubínu,
rudý kvítek vzešel;
pokorou krásy své
vykvetl symbol pokání.
Jsou dny, v nichž se
rovnoběžné kolejnice
horizontu rozcházejí.
Výhybkář věčný totiž chybí
a není nikdo jiný,
kdo otočil by
hodiny přesýpací
a milencům alespoň
naděje zdání dal.
Vybuchla sopka nemilosti
a láva vroucí
zálibně pálí vše,

co opojený nevidomý,
pokořen nadějí zbudoval.
Lapily drtí uprchlíky citu.
Krátery vřící hmoty
si rudá země
pro další oběť barví
svá žhnoucí ústa nenávisť.
V chaosu zoufalství
z těl nehmotných,
jež ve stvol růže plané
vkládají naději poslední,
z mrazu pak podoben rubínu
nový květ vzejde
a pokorou krásy své
v pokání dobrotivých klaunů
vkvete.

Ted' je ten čas

Rampouchy prořaly
sluncem servány
zmrzlou zem.
Z ran tisícových
prýští jara sladkost
bytí.
Milovat a býti
milován.
Ted' je ten čas, kdy
havran stoná po
márách,
jimž Vesna koupel
v chladné vodě
nachystala.
Ted' je ten čas kdy
chromec ducha volá:
Zvon rozbil krumpáč
hodin,
je na tobě, má paní,
co tišíš bolest věčnou

rosou,
aby sis nekrolog
za mne nachystala.
Teď je ten čas, kdy
květy v trávu vetkaly
smíření kříž či hvězdu
šesticípou.
Katedrál prach oblaka
sytí
nad krajinou.
Teď je ten čas, kdy
ve vteřině paměť
ztrápenému mozku
připomíná,
jak blízká je mu
věčnost
a smrt že není
ohyzda,
leč v černě oděná víla.
V ni vplyneš
požehnán

vírou ve věčný klid.
Teď je ten čas
milovat a býti
milován.
Kejklířů průvod
za rakví jaro vítá.
Tvá láska skončila
a duše byla tolik bita
poťouchlou nadějí.
Teď je ten čas, kdy
víra s nadějí jsou
pouhou malostí,
jíž s Osudem chceš
soupeřit.
Banální událost.
Člověk zemřel.
Jiným však řeka jara
v těla vlévá
gejíry mladosti.

Petr Urbánek
Láska a popel

Ilustrace:
ak. mal. Emilie Hostašová & Josef Hajný
Nakladatel:
ABONA, s. r. o., Brno
© 2000